Raahen kaupunki
Kaavoitus

Lausunto
6.10.2026 / Kaavoitus

Viite: Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 16.9.2026

dnro: LVV-U/77171/2026

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta – Metsähallitus, Merituulivoimahanke Ebban mantereen sähkönsiirto, Raahe, Pyhäjoki, Kalajoki

Asia
Metsähallitus on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Lupa- ja valvontavirastolle YVA-lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman).

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoanne yllä mainitusta asiasta ja toimittamaan sen 15.10.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVV-U/77171/2026.

Esitys Raahen kaupunginhallituksen lausunnoksi:

Raahen kaupunki kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

Metsähallitus suunnittelee Ebba-nimistä merituulivoimahanketta hallinnoimalleen Suomen yleiselle vesialueelle Perämerelle. Hankealue sijoittuu avomerelle Raahen kaupungin ja Pyhäjoen kunnan alueelle yli 20 km etäisyydelle rannasta. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa enintään 90 tuulivoimalan merituulivoimapuisto, jossa yksittäisen voimalan kokonaiskorkeus on enintään 390 metriä merenpinnasta ja voimalan teho on enintään 30 megawattia (MW). Arviolta tuulivoimapuisto tuottaisi uusiutuvaa energiaa yhteiskunnan tarpeisiin noin 1 400 megawatin kapasiteetilla arviolta 5 500 gigawattituntia (GWh) vuodessa. Tuulivoimaloilla tuotettava sähkö siirretään merikaapeleilla mantereen sähköverkkoon. Maalla sähkö siirretään sähköaseman ja voimajohdon avulla kantaverkkoon tai teollisuuden käyttöön.

Ebban merituulivoimahankkeen mantereen sähkönsiirron YVA-menettely sisältää kaapeleiden maihinnousun, rannan sähköasemat sekä ilmajohdot valtakunnan verkkoon. Merituulivoimalat, merisähköasema ja merikaapelit rantaviivaan asti arvioidaan omassa YVA-menettelyssään.

YVA-ohjelman mukaan reittivaihtoehtojen valintaan ovat vaikuttaneet Fingridin määrittämät liittymispisteet, olemassa olevien tai suunniteltujen maanpäällisten voimajohtokäytävien hyödyntäminen, tunnetut luontoarvot, ranta-asutuksen välttäminen, rakennettavuus sekä potentiaalisen energiankulutuksen sijainti.

Hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea voimajohdon toteutusvaihtoehtoa SVE1, SVE2 ja SVE3 sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä VE0. Voimajohtovaihtoehto SVE1 rantautuu Raahen Kuljunlahdelle Lankasenkankaan eteläpuolelle, SVE2 Pyhäjoen Hanhikivenniemeen ja SVE3 Pyhäjoen Härkälahdelle Sunin alueelle. Vaihtoehdossa SVE1 merituulivoimapuistossa tuotettua sähköä hyödynnetään alueen teollisuustoiminnassa, ja vaihtoehdoissa SVE2 ja SVE3 sähkö siirretään kantaverkkoon. Kaikilla vaihtoehdoilla on vaihtoehtoisia reittilinjauksia eli alavaihtoehtoja, lisäksi vaihtoehdolla SVE1on kaksi vaihtoehtoista sijaintia merikaapelin rantautumiselle, ja vaihtoehdolla SVE2 kaksi vaihtoehtoista sijaintia merikaapelin rantautumiselle sekä kolme vaihtoehtoista sijaintia rantaan rakennettavalle sähköasemalle. Sähkönsiirto toteutetaan 400 kilovoltin (kV) voimajohdolla.

Tarkasteltavat voimajohtovaihtoehdot ovat:

VE0 Hanketta ei toteuteta.

SVE1a Merikaapelin rantautumisalue on Raahen Lankasenkankaan eteläpuolella, jonne rakennetaan sähköasema. Merikaapelin rantautumiselle on kaksi vaihtoehtoista sijaintia. Sähköasemalta rakennetaan kokonaan uuteen maastokäytävään sijoittuva 400 kilovoltin voimajohto Raahen Pusankankaalle, josta liityntä uuden rakennettavan sähköaseman kautta SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaan suunnitteilla olevaan 400 kilovoltin voimajohtoon. Reitin kokonaispituus on noin 2,8–2,9 kilometriä merikaapelin rantautumispaikasta riippuen.

SVE1b Merikaapelin rantautumisalue on Raahen Lankasenkankaan eteläpuolella, jonne rakennetaan sähköasema. Merikaapelin rantautumiselle on kaksi vaihtoehtoista sijaintia. Sähköasemalta rakennetaan kokonaan uuteen maastokäytävään sijoittuva 400 kilovoltin voimajohto Raahen Pusankankaalle, josta liityntä uuden rakennettavan sähköaseman SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaan suunnitteilla olevaan 400 kilovoltin voimajohtoon. Reitin kokonaispituus on noin 2,7–2,9 kilometriä merikaapelin rantautumispaikasta riippuen.

SVE1c Merikaapelin rantautumisalue on Raahen Lankasenkankaan eteläpuolella, jonne rakennetaan sähköasema. Merikaapelin rantautumiselle on kaksi vaihtoehtoista sijaintia. Sähköasemalta rakennetaan kokonaan uuteen maastokäytävään sijoittuva 400 kilovoltin voimajohto Raahen Puntarikankaalle, josta liityntä uuden rakennettavan sähköaseman kautta SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaan suunnitteilla olevaan 400 kilovoltin voimajohtoon. Reitin kokonaispituus on noin 2,6–2,7 kilometriä merikaapelin rantautumispaikasta riippuen.

SVE1d Merikaapelin rantautumisalue on Raahen Lankasenkankaan eteläpuolella, jonne rakennetaan sähköasema. Merikaapelin rantautumiselle on kaksi vaihtoehtoista sijaintia. Sähköasemalta rakennetaan kokonaan uuteen maastokäytävään sijoittuva 400 kilovoltin voimajohto Raahen Pusaan, josta liityntä uuden rakennettavan sähköaseman kautta SSAB Europe Oy:n Raahen tehtaan suunnitteilla olevaan 400 kilovoltin voimajohtoon. Reitin kokonaispituus on noin 3,6–3,7 kilometriä merikaapelin rantautumispaikasta riippuen.

SVE2a Merikaapelin rantautumisalue on Pyhäjoen Hanhikivenniemellä Hietakarinlahden eteläpuolella, jonne rakennetaan sähköasema. Sähköasemalta rakennetaan 400 kilovoltin voimajohto Pyhäjoen Hanhelanperään, josta liityntä kantaverkkoon uuden rakennettavan Hanhelan sähköaseman kautta. Voimajohto sijoittuu noin 6,8 kilometrin matkalla nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon eteläpuolelle. Reitin kokonaispituus on noin 19,9 kilometriä.

SVE2b Merikaapelin rantautumisalue on Pyhäjoen Hanhikivenniemellä Tankokarin alueella, jonne rakennetaan sähköasema. Sähköasemalle on kaksi vaihtoehtoista sijaintia. Sähköasemalta rakennetaan 400 kilovoltin voimajohto Pyhäjoen Hanhelanperään, josta liityntä kantaverkkoon uuden rakennettavan Hanhelan sähköaseman kautta. Voimajohto sijoittuu noin 6,8 kilometrin matkalla nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon eteläpuolelle. Reitin kokonaispituus on noin 18,9 kilometriä.

SVE3a Merikaapelin rantautumisalue on Pyhäjoen Sunin alueella, jonne rakennetaan sähköasema. Sähköasemalta rakennetaan 400 kilovoltin voimajohto Kalajoen Laitaperään, josta liityntä kantaverkkoon Jylkän sähköaseman kautta. Voimajohto sijoittuu noin 3,6 kilometrin matkalla kahden nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon itä-länsipuolille. Reitin kokonaispituus on noin 17,9 kilometriä.

SVE3b Merikaapelin rantautumisalue on Pyhäjoen Sunin alueella, jonne rakennetaan sähköasema. Sähköasemalta rakennetaan 400 kilovoltin voimajohto Kalajoen Laitaperään, josta liityntä kantaverkkoon Jylkän sähköaseman kautta. Voimajohto sijoittuu noin 3,6 kilometrin matkalla kahden

nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon itä-länsipuolille. Reitin kokonaispituus on noin 18,2 kilometriä.

Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1 tarkastelualueella (merikaapeleiden rantautumisalueella, rantautumisalueen sähköaseman alueella tai sen välittömässä läheisyydessä) on vireillä useampi kaavahanke: Raahen sataman osayleiskaava, SSAB:n tehdasalueen laajennuksen osayleiskaava, sekä Akm 250: SSAB:n tehdasalueen laajennuksen asemakaava. Näiden hankkeiden maankäyttöratkaisuilla voi olla vaikutuksia, joita tulee arvioida suhteessa sähkönsiirtoratkaisuun vaihtoehdossa SVE1 a-d.

Ebba-merituulivoimahankkeen mantereen sähkönsiirron YVA-menettelyssä tulee arvioida rantautumisalueen sähköaseman ja voimajohdon maisemallisia vaikutuksia riittävän kattavasti ja havainnollistaen.

Arvioinnissa tulee ottaa huomioon lainvoimaiset sekä vireillä olevat yleis- ja asemakaavat ja niissä osoitetut olemassa olevat ja uudet rakennuspaikat, alue- ja tilavaraukset, kaavoitetut, suunnitteilla olevat ja rakenteilla olevat tuulivoima-alueet maa- ja merialueella sekä kantaverkon uusien sähköasemien ja voimajohtohankkeiden tilavaraukset. Lisäksi tulee huomioida merikaapelireitin, rantautumisalueen sähköaseman ja voimajohtokäytävän vaikutusalueella olemassa olevat haja-asutusalueiden asuinrakennukset ja vapaa-ajanrakennukset.

Raahen kaupunki pitää yleisesti hyvänä menettelynä sitä, että eri hanketoimijat kerryttävät luontotietoja myös yhteistyössä.

Vaikutusten arviointia kohdennetaan merkittäviä vaikutuksia painottaen, ja siinä käytettäviä menetelmiä on kuvattu YVA-ohjelmassa kattavasti. Suunnittelutiedot tulee YVA- selostukseen päivittää ajan tasalle muiden hankkeiden osalta. Luontoon, kalastoon ja linnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta tulee arvioida eri hankkeiden kumuloiva vaikutus.

Raahen kaupunki katsoo Metsähallituksen Ebba merituulivoimahankkeen edistävän puhtaan siirtymän ja uusiutuvan energiantuotannon valtakunnallisia ja maakuntakaavoituksen mukaisia tavoitteita. Hankkeella on toteutuessaan merkittäviä positiivisia yritysvaikutuksia.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää vaihtoehtoisia sähkönsiirtoratkaisuja mantereen puolella kantaverkkoon liittämiseksi. Sähkönsiirron toteuttaminen vaihtoehdon SVE 1 a-d mukaisena, mikäli siihen päädyttäisiin, edellyttäisi lisäksi kaavallista maankäytön suunnittelua (osayleiskaavoitus, asemakaavoitus) ja tiivistä yhteensovittavaa yhteistyötä muiden eri toimijoiden välillä. Hankkeessa esitetyt toiminnot vaativat lähtökohtaisesti oman, erikseen sähköasematoiminnalle varatun alueensa.

Sähkönsiirtovaihtoehdossa SVE2 a-b voi olla tarkoituksenmukaista edellyttää nykyisten ja suunnitteilla olevien voimajohtolinjojen yhdistämistä ja yhteensovittamista samaan johtokäytävään alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Tämä koskisi etenkin nykyisen 110 kV voimajohtolinjan, Ebban merituulivoimahankkeen ja Maanahkiaisen merituulivoimahankkeen rinnakkaista sähkönsiirtoa, mikäli vaihtoehdot toteutuisivat.

Vaihtoehto SVE 3a-b ei suoraan koske Raahen kaupunkia.

Molempien YVA-menettelyiden rinnalla Ebba merituulivoimahankkeen suunnittelualueella on vireillä Alueidenkäyttölain 77 a ja b §:n mukaisen tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laatiminen. Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä, ja siihen voi ottaa erikseen kantaa.

Raahen kaupungilla ei ole muuta huomautettavaa YVA-ohjelmaan.

RAAHEN KAUPUNKI,

Kaavoitus

Kaavasuunnittelija

Mathias Holmén